

નોંધ : પ્રશ્ન પછી આપેલા અંકો તે પ્રશ્નના જવાબના પાના નંબર દર્શાવે છે.

(કુલ ગુણ : ૧૦૦)

વિભાગ - ૧ : શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ ઉપાસના - પંદરમી આવૃત્તિ, ફેબ્રુઆરી - ૨૦૧૫

પ્ર.૧ નીચે આપેલામાંથી કોઈ પણ બે વિષયના સંદર્ભમાં શાસ્ત્રનાં ત્રણ પ્રમાણો આપો.

[૬]

(સંદર્ભ શાસ્ત્રનું નામ અને ક્રમાંક લખવો ફરજિયાત છે.)

૧. ‘પોતે અક્ષર છે.’ સદ્ગુરુ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની વાતુંનાં પ્રમાણો (૧૨૪-૧૨૫)

૨. પ્રગટ ભક્તિનો મહિમા (૬૭-૬૮)

૩. ગુણાતીત સંતનો મહિમા : શ્રીજીમહારાજના શ્રીમુખે (૮૫-૮૭)

પ્ર.૨ પ્રમાણ, સિદ્ધાંત કે કડી પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો.

[૫]

ઉદાહરણ : ‘મારું ધામ છે રે, અક્ષર અમૃત જેનું નામ; તેમાં હું રહું રે, દ્વિભુજ દિવ્ય સદા સાકાર.’

જવાબ : ધામમાં અને પૃથ્વી ઉપર - બન્ને ઠેકાણે સદા સાકાર

૧. “સંતકૃપાએ સુખ ઊપજે, સંત કૃપાથી સરે કામ.” (૮૮)

૨. “અક્ષરતીત પુરુષોત્તમ જો હમ વહ મનુષ્ય જૈસા બન્યા હૂં.” (૩૩)

૩. “તે પરબ્રહ્મની સમાન કે તેથી અધિક કોઈ જણાતું નથી.” (૪૫)

૪. “એને કોઈ ધામની ઉપમા ન દેવાય તેવું છે... ને અપાર છે.” (૧૦૪)

૫. “મહામોટો પ્રતાપ પ્રગટાવી રે, રીત નૌતમ ન્યારી ચલાવી રે.” (૪૭)

પ્ર.૩ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો.

[૪]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ

ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. કર્તાપણું કેવી રીતે ? (૪)

(૧) ☐ પરમાત્મા માયાને લીન કરવાની શક્તિ ધરાવે છે.

(૨) ☐ કર્તૃમ્, અકર્તૃમ્ અને અન્યથાકર્તૃમ્ શક્તિના ધારક પરમાત્મા છે.

(૩) ☐ અક્ષરબ્રહ્મ સર્વના કારણ છે અને સર્વના કર્તા છે ને સમર્થ છે.

(૪) ☐ દેશ, કાળ, કર્મ, માયા તેનું અક્ષરબ્રહ્મ ચાલવા દે તેટલું ચાલે.

૨. અક્ષરબ્રહ્મનો મહિમા (૧૦૨)

(૧) ☐ અક્ષર સર્વના દૃશ્ય છે.

(૨) ☐ અક્ષર પરબ્રહ્મના સાક્ષી છે.

(૩) ☐ તે બ્રહ્મ અનંત શક્તિએ કરીને યુક્ત છે. (૪) ☐ અતિ સૂક્ષ્મમાં અતિશે સૂક્ષ્મ છે.

પ્ર.૪ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રસંગ વર્ણવી સિદ્ધાંત લખો.

[૪]

૧. શ્રીજીમહારાજના સર્વોપરીપણાનો ગ્રંથ : શ્રીહરિલીલાકલ્પતરુ (૫૩-૫૪)

૨. અક્ષર મુક્તથી અધિક સામર્થ્ય અક્ષરબ્રહ્મની છે. (૧૨૮-૧૨૯)

૩. સ્વરૂપાનંદ સ્વામીને પોતાની ભૂલ સમજાઈ. (૭૦)

પ્ર.૫ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે વિષયનું વિવરણ લખો. (બારેક લીટીમાં)

[૮]

૧. અનન્ય નિષ્ઠા છતાં સર્વનો આદર. (૬૦-૬૨)

૨. ગુણાતીત સંત એ ભગવાનનું પ્રગટ સ્વરૂપ છતાં ભગવાનના દાસ. (૮૨-૮૩)

૩. નિત્યાનંદ સ્વામી, બ્રહ્માનંદ સ્વામી અને ભાઈ આત્માનંદ સ્વામીએ કહેલો ‘સ્વામી’નો અસાધારણ મહિમા (૧૩૧-૧૩૨)

પ્ર.૬ નીચે આપેલાં વાક્યોમાંથી કોઈ પણ બે વિષે કારણો આપી સમજાવો. (બારેક લીટીમાં)

[૮]

૧. ભગવાનને કાળ, કર્મ, માયા અને સ્વભાવ જેવા ન જાણવા. (૬-૭)

૨. ભગવાનના આકારનું ખંડન ક્યારેય પણ ન કરવું. (૮-૧૦)

૩. શીતળદાસનાં અનેક સ્વરૂપો થયા. (૪૫)

પ્ર.૭ ‘ઉપસંહાર’ના આધારે નીચેનાં સૈદ્ધાન્તિક વાક્યો પૂરાં કરો.

[૭]

(ઉપાસનામાં શું સમજવું ?)

૧. તેઓ સદાય જીવ, ઈશ્વર ..... ક્રિયાશક્તિના પ્રેરક છે. (૧૪૨)

૨. આ અક્ષરબ્રહ્મ તત્ત્વતઃ એક ..... ધારણ કરી રાખે છે. (૧૪૩)

૩. અક્ષરપુરુષોત્તમ ઉપાસના એટલે ..... પરબ્રહ્મની ઉપાસના. (૧૪૫)

૪. આ પ્રત્યેક અવતારોનાં ચૈતન્યો ..... એકબીજાથી જુદાં છે. (૧૪૨)

(પાછળ જુઓ)

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ દ્વારા કરવામાં આવેલ પૂર્વ કસોટીના
આ આયોજનમાં મેં જાતે વર્ગમાં (બેઠકખંડમાં) હાજરી આપીને “સત્સંગ પ્રવીણ : પ્રશ્નપત્ર-૧”
પરીક્ષા આપી છે અને નીચેની વિગતો મેં સાચી ભરેલી છે તે આપ જાણશો.

તારીખ મહિનો વર્ષ
પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ :-

પરીક્ષા આપી તે તારીખ અને સમય :-

પરીક્ષાર્થીની સહી :-

નોંધ :- ફક્ત વર્ગમાં હાજર રહેલા પરીક્ષાર્થીઓએ જ ભૂલ્યા વગર આ હાજરીસ્લીપ કાપીને, તેમાં માગ્યા મુજબની વિગતો ભરીને, તેમના કેન્દ્ર વ્યવસ્થાપકને પરત આપવાની છે. ફક્ત હાજર પરીક્ષાર્થીઓની જ સ્લીપો ભેગી કરીને, પૂર્વ કસોટીના અહેવાલમાં ભરીને, સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ ખાતે પરત જમા કરાવવાની છે. (અધૂરી વિગત ભરેલી હાજરીસ્લીપ માન્ય નહીં ગણાય)

(ઉપાસનામાં શું ન સમજવું ?)

૫. શ્રીજીમહારાજની ચાખડી ..... તેમ ન સમજવું. (૧૪૬)

૬. સેવકરૂપે મૂર્તિમાન ..... તેમ ન સમજવું. (૧૪૬)

૭. પરબ્રહ્મ પરમાત્મા તથા ..... એકાંતિક થઈ શકાય છે, તેમ ન સમજવું. (૧૪૬)

પ્ર.૮ ‘સ્વામી અક્ષર છે’ - જીવન અને કાર્યના આધારે (૧૩૭-૧૪૦) ટૂંકનોંધ લખો.

[૫]

વિભાગ - ૨ : સત્સંગ વાચનમાળા ભાગ - ૩ - આઠમી આવૃત્તિ, એપ્રિલ - ૨૦૧૧

યુગવિભૂતિ પ્રમુખસ્વામી મહારાજ - આઠમી આવૃત્તિ, મે - ૨૦૧૪

પ્ર.૯ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો.

[૮]

૧. “આપે સંતોને ગામડે જવાની બંધી કરી.” (૬૨)

૨. “આ છોકરો માંદો છે ને અંતકાળ જેવું છે.” (૬૦)

૩. “આચાર્ય ! આસ્તે !” (૩૭)

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણ જણાવો. (નવેક લીટીમાં)

[૮]

૧. અરદેશરજીને રઘુવીરજી મહારાજનો મહિમા સમજાયો. (૪૨) અથવા

૨. ભગા દોશીને પોતાની ભૂલ સમજાણી. (૬૭-૬૮)

૩. ડાહ્યાભાઈ તો અક્ષરધામની લગોલગ હોવાનો આનંદ અનુભવી રહ્યા હતા. (૪૩) અથવા

૪. હરિજન યુવાનોની લઘુતાગ્રંથિ ઓગળી ગઈ. (૨૨)

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર વિવરણ લખો. (બારેક લીટીમાં)

[૮]

૧. ખુશાલ ભટ્ટના બાળપણના ચમત્કારો. (૨-૩) અથવા

૨. મુક્તાનંદ સ્વામીનો શ્રીજીમહારાજમાં દિવ્યભાવ (૨૧-૨૨)

૩. ઘોડાને શાંત કર્યો. (૨૯-૩૦) અથવા

૪. ડેવિડનો દિવ્ય અનુભવ (૨૦)

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૫]

૧. શ્રીજીમહારાજે રઘુવીરજી મહારાજને દર્શન દઈને શું કહ્યું ? (૪૪)

૨. મુકુંદદાસની સ્વાભાવિક રુચિ શામાં હતી ? (૧૪)

૩. ગઢપુર જતા યાત્રાળુઓ રસ્તામાં ક્યાં વિસામો લેતા હતા ? (૫)

૪. ચોરને ટાંકામાંથી કોણે બહાર કાઢ્યો ? (૪૦)

૫. ક્યાં બે ગામોનું ૨૦૦ વર્ષનું વેર શમ્યું ? (૫૦)

પ્ર.૧૩ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો.

[૮]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ

ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. લાલજી ભક્તના બાળકો (૩૦)

(૧) ☐ ઓધવજી (૨) ☐ રાઘવજી (૩) ☐ માધવજી (૪) ☐ કાનજી

૨. પર્વતભાઈની માનસી (૫૮)

(૧) ☐ માનસીમાં દહીં રોટલો જમાડતા. (૨) ☐ મહારાજે મારો સંકલ્પ સત્ય કર્યો.

(૩) ☐ મારે તો નિયમ છે. (૪) ☐ મારા ઈષ્ટદેવ જમે પછી જમાય.

૩. શાંતિલાલનું બાળપણ. (૮)

(૧) ☐ હનુમાનગઢીએ હિમાલયની વાતો સાંભળતા (૨) ☐ પિતા ધોરીભાઈ અને માતા હેતબા

(૩) ☐ જન્મ માગશર સુદ ૮ (૪) ☐ ગુરુ યોગીજી મહારાજની ચિટ્ટી મળી

૪. સ્વામીશ્રીને મળેલા રાજકીય મહાનુભાવો. (૧૨)

(૧) ☐ શ્રી દલાઈ લામા (૨) ☐ શ્રી ડો. રાધાકૃષ્ણન

(૩) ☐ શ્રી અટલબિહારી બાજપાઈ (૪) ☐ શ્રી ટોની બ્લેર

વિભાગ - ૩ : નિબંધ

પ્ર.૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર આશરે ૬૦ લીટીમાં નિબંધ લખો.

[૧૫]

૧. દિવ્ય, પારલૌકિક અને ઐતિહાસિક અંતિમ પળો..... (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ : સપ્ટેમ્બર - ઓક્ટોબર - ૨૦૧૬, પા.નં. ૫૨-૫૭)

૨. ઉપાસના - પ્રવર્તનની અજોડ કટિબદ્ધતા : શાસ્ત્રીજી મહારાજ (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - ફેબ્રુઆરી - ૨૦૧૪, પા. નં. ૨૨ થી ૨૪, ૧૮)

૩. પ્રમુખસ્વામી મહારાજને દેશ-વિદેશના ધર્મધુરંધરોની ભાવાંજલિ (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ : સપ્ટેમ્બર - ઓક્ટોબર - ૨૦૧૬, પા.નં. ૧૧૨-૧૨૦)

✱ ✱ ✱

સૂચના :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૧૬ જુલાઈ, ૨૦૧૭ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાનાં પાનાં જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે ‘લહિયા’, ‘ડમી રાઈટર’ કે ‘અન્ય વ્યક્તિ’ દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.

❏ અગત્યની જાહેરાત ❏ તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની દર્શાવેલી website - link પરથી જૂનાં વર્ષોનાં પ્રશ્નપત્રો તથા તેના ઉકેલપત્રો નિઃશુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે. <http://www.baps.org/Satsang-Exams.aspx>